

Filozofia nauki - opis przedmiotu

Informacje ogólne	
Nazwa przedmiotu	Filozofia nauki
Kod przedmiotu	08.1-WH-FN-FNA-S16
Wydział	Wydział Humanistyczny
Kierunek	Filozofia
Profil	ogólnoakademicki
Rodzaj studiów	pierwszego stopnia z tyt. licencjata
Semestr rozpoczęcia	semestr zimowy 2021/2022

Informacje o przedmiocie	
Semestr	4
Liczba punktów ECTS do zdobycia	4
Występuje w specjalnościach	Filozofia a nauka
Typ przedmiotu	obowiązkowy
Język nauczania	polski
Sylabus opracował	prof. dr hab. Kazimierz Jodkowski

Formy zajęć					
Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze (stacjonarne)	Liczba godzin w tygodniu (stacjonarne)	Liczba godzin w semestrze (niestacjonarne)	Liczba godzin w tygodniu (niestacjonarne)	Forma zaliczenia
Wykład	30	2	-	-	Egzamin
Ćwiczenia	30	2	-	-	Zaliczenie

Cel przedmiotu

Student poznaje najbardziej podstawowe problemy filozofii nauki

Wymagania wstępne

ontologia

Zakres tematyczny

wiedza naukowa a wiedza potoczna

rodzaje twierdzeń naukowych

- zdania jednostkowe (fakty) – problem uteoretyzowania faktów

- zdania ogólne (prawa) – uniwersalność praw, konieczność praw

- systemy twierdzeń (teorie)

- - - struktura teorii (rachunek abstrakcyjny, reguły korespondencji, modele teorii)

- - - spór o status poznawczy teorii (realizm vs. instrumentalizm)

kryteria demarkacji nauki od nienauki

- empiryczna weryfikowalność

- empiryczna confirmowalność

- empiryczna falsyfikowalność

modele wyjaśniania naukowego

- nomologiczno-dedukcyjny

- indukcyjno-statystyczny

- genetyczny

- - - funkcjonalny (teleologiczny)

- - - inne (holistyczny, pragmatyczny itp.)

klasyfikacja nauk

Metody kształcenia

wykład

dyskusja

indywidualna rozmowa na konsultacjach oceniająca pracę pisemną

Efekty uczenia się i metody weryfikacji osiągania efektów uczenia się

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
Ma specjalistyczną wiedzę z zakresu wybranej specjalności	• KF1_W20	• dyskusja • egzamin - ustny, opisowy, testowy i inne • praca pisemna	• Wykład • Ćwiczenia
Ma podstawową wiedzę o miejscu i znaczeniu filozofii w relacji do nauk oraz o specyfice przedmiotowej i metodologicznej filozofii	• KF1_W02	• dyskusja • egzamin - ustny, opisowy, testowy i inne • praca pisemna	• Wykład • Ćwiczenia
Zna podstawową terminologię filozoficzną w języku polskim	• KF1_W03	• egzamin - ustny, opisowy, testowy i inne • praca pisemna	• Wykład • Ćwiczenia
Rekonstruuje i konstruuje różnego rodzaju argumentacje, odwołując się do podstawowych przesłanek normatywnych danego stanowiska, lub do założeń światopoglądowych bądź wyobrażeń kulturowych	• KF1_U21	• bieżąca kontrola na zajęciach • praca pisemna	• Ćwiczenia
Potrafi wykorzystywać specjalistyczną wiedzę do organizowania działań związanych z wybraną specjalnością	• KF1_U22	• bieżąca kontrola na zajęciach • dyskusja	• Ćwiczenia

Warunki zaliczenia

zaliczenie ćwiczeń - esej (ok. 5 stron) na wybrany temat

egzamin testowy

Literatura podstawowa

- Ernest Nagel, Nauka i zdrowy rozsądek, w: tenże, **Struktura nauki**, PWN, Warszawa 1970, s. 11-22.
- Stefan Amsterdamski, Kłopoty z kryterium demarkacji, w: tenże, **Między doświadczeniem a metafizyką**, Książka i Wiedza, Warszawa 1973, s. 40-72.
- Jerzy Giedymin, O teoretycznym sensie tzw. terminów i zdań obserwacyjnych, w: **Teoria i doświadczenie**, PWN, Warszawa 1966, s. 91-109.
- Ernest Nagel, Typy wyjaśnień naukowych, w: tenże, **Struktura nauki**, PWN, Warszawa 1970, s. 23-33.
- Paul K. Feyerabend, Wyjaśnianie, redukcja i empiryzm, w: tenże, **Jak być dobrym empirystą?**, PWN, Warszawa 1979, s. 62-151.
- Ernest Nagel, Status poznawczy teorii, w: tenże, **Struktura nauki**, PWN, Warszawa 1970, s. 102-141.
- Ernest Nagel, Redukcja teorii, w: tenże, **Struktura nauki**, PWN, Warszawa 1970, s. 294-343.
- Elżbieta Pietruska-Madej, Anomalie i ich rola w rozwoju nauki, w: Władysław Krajewski, Elżbieta Pietruska-Madej i Jan M. Żytkow (red.), **Relacje między teoriami a rozwój nauki**, Ossolineum, Wrocław 1978, s. 47-64.
- Władysław Krajewski, Różne relacje między teoriami i problem niewspółmierności, w: j.w., s. 65-80.
- Thomas S. Kuhn, Postscriptum (1969), w: tenże, **Struktura rewolucji naukowych**, Aletheia, Warszawa 2001, s. 301-360.

Literatura uzupełniająca

Rudolf Carnap, **Filozofia jako analiza języka nauki**, PWN, Warszawa 1969.

Karl R. Popper, **Logika odkrycia naukowego**, PWN, Warszawa 1977.

Karl R. Popper, **Droga do wiedzy. Domysły i refutacje**, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 1999.

Jan Such, **Problemy weryfikacji wedzy**, PWN, Warszawa 1975.

Uwagi

Zmodyfikowane przez dr Dariusz Sagan (ostatnia modyfikacja: 22-04-2021 15:18)